

Mottagare

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Månadsrapport maj 2023

Förslag till beslut

- Hälso- och sjukvårdsnämnden tar emot informationen och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning

Hälso- och sjukvårdsförvaltningens justerade utfall till och med maj är 86 miljoner kronor högre än budget vilket motsvarar en negativ avvikelse på 11 procent.

Justerade intäkter och bidrag avviker negativt mot budget med cirka 3 miljoner kronor eller 1 procent. Jämfört mot samma period föregående år har de justerade intäkterna minskat med 40 miljoner kronor vilket är förväntat med anledning av att pandemirelaterade bidrag har tagit bort.

Justerade kostnader avviker negativt mot budget med 83 miljoner kronor eller 7 procent. Framförallt är det höga kostnader för bemanning tillsammans med inflationsrelaterade kostnadsökningar som bidrar till det negativa resultatet. Jämfört mot samma period 2022 har kostnaderna ökat med 98 miljoner kronor eller 9 procent.

Nettokostnadsutvecklingen är 18 procent, vilket i stora delar beror på minskade bidrag.

Ärendebeskrivning

Hälso- och sjukvårdsförvaltningens justerade utfall till och med maj är 86 miljoner kronor högre än budget vilket motsvarar en negativ avvikelse på 11 procent.

Justerade intäkter och bidrag avviker negativt mot budget med cirka 3 miljoner kronor eller 1 procent. Jämfört mot samma period föregående år har de justerade intäkterna minskat med 40 miljoner kronor vilket är förväntat med anledning av att pandemirelaterade bidrag har tagit bort.

Justerade kostnader avviker negativt mot budget med 83 miljoner kronor eller 7 procent. Framförallt är det höga kostnader för bemanning tillsammans med inflationsrelaterade kostnadsökningar som bidrar till det negativa resultatet. Jämfört mot samma period 2022 har kostnaderna ökat med 98 miljoner kronor

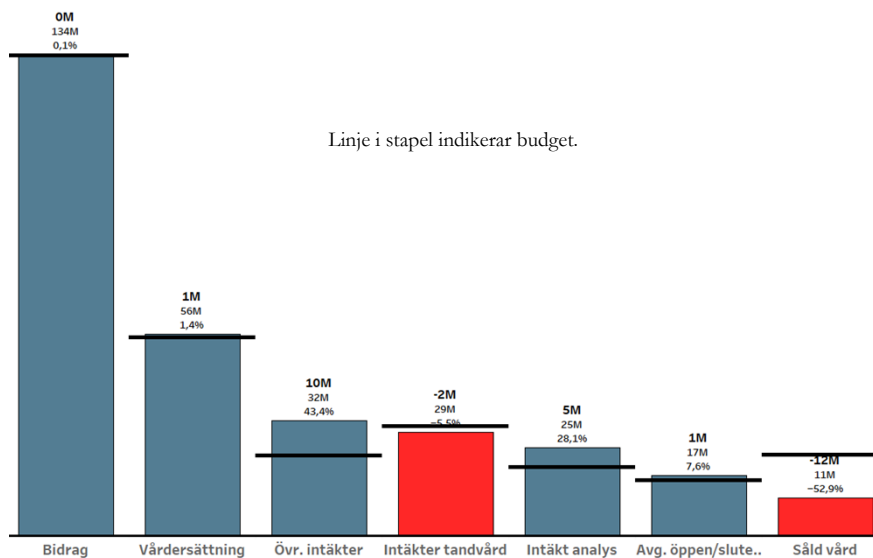
eller 9 procent.

Intäkter

Intäkterna avviker positivt mot budget med 4 miljoner kronor eller 1 procent. Då saknas uppskattningsvis cirka 4-5 miljoner kronor i ofakturerad utomlänsvård för patienter som fått vård på Gotland men där hemlandstinget ännu inte blivit fakturerat. Detta förklarar därmed en del av den negativa avvikelserna för utomlänsvård. Det finns dessutom en felaktig intern intäktspost på 11 miljoner kronor (övriga intäkter). Med hänsyn till dessa poster är ett justerat resultat för intäkter cirka 3 miljoner, eller 1 procent lägre än budget.

Tandvården har fortsatt brist på tandläkare vilket har påverkat utfallet för perioden negativt i förhållande till budget.

Justerade intäkter är jämfört mot samma period föregående år 40 miljoner kronor lägre. Detta motsvarar en minskning av intäkter och bidrag med 12 procent. Största anledningen till den minskade intäkterna är att regioner inte längre får kompensation för pandemin i samma utsträckning som tidigare. Det gäller såväl PCR-tester som ersättning för vård med mera.

Kostnader

Kostnaderna avviker negativt med 90 miljoner kronor mot budget vilket motsvarar en avvikelse med 8 procent. I detta finns samma felaktiga interna bokföringspost precis som för intäkter men som en kostnad, samt att det saknas en del kostnader för konkurrensutsatta vårdtjänster och läkemedelsrabatter i förhållande till budget. Med hänsyn till dessa poster ger ett justerat utfall en negativ avvikelse mot budget på 83 miljoner kronor eller 7 procent.

Jämfört mot samma period 2022 har justerade kostnader ökat med cirka 98 miljoner kronor eller 9 procent.

Kostnader för bemanning

Förvaltningen har ett fortsatt högt kostnadsläge för både egen personal och inhyrd personal. Tillsammans avviker dessa poster negativt mot budget med 65 miljoner kronor där egen personal står för 5 miljoner kronor och inhyrd personal 60 miljoner kronor.

Sjukhuset har en hög kostnadsnivå för egen personal i förhållande till budget där avvikelsen är negativ med 10 miljoner kronor. Tillsammans med inhyrd personal avviker sjukhusets kostnader för bemanning med 54 miljoner kronor.

Primärvård vårdcentraler har en avvikelse med 14 miljoner kronor där egen personal är i nivå med budget.

Övriga verksamheter ligger rätt väl mot budget.

Utomlänsvård och köpt vård

Kostnaden för utomlänsvård och köpt vård är 9 miljoner kronor bättre än budget. Där finns, likt tidigare beskrivet, avsaknad av kostnader motsvarande samma summa. Remissflödet har för senaste 12 månaderna ökat med ca 10% jämfört mot året innan. Det är dock inte samma sak som att kostnaderna kommer öka. Där har istället inkomna fakturor pekats på lägre kostnadsnivåer.

Läkemedel

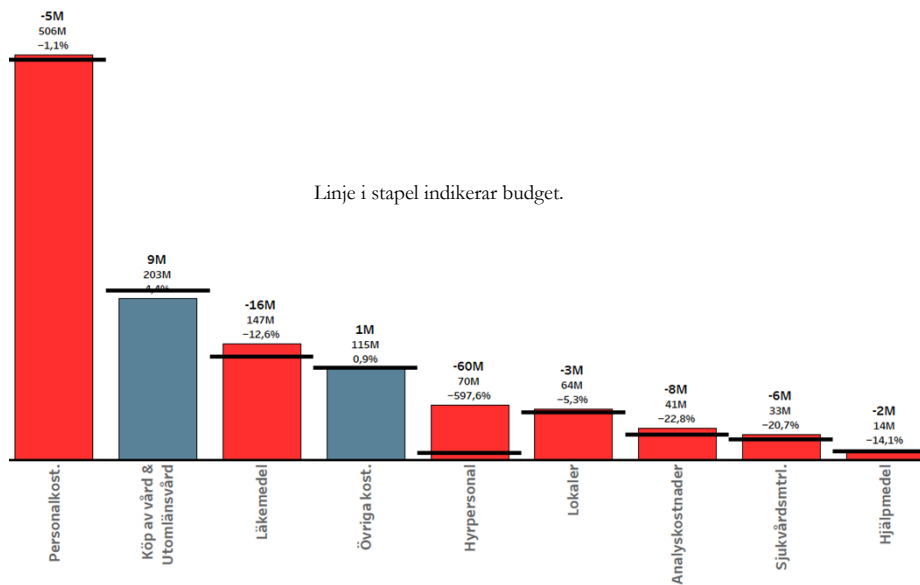
De förskrivna läkemedlen ökar i kostnad. Jämfört mot samma period 2022 har kostnaden ökat med 6 procent eller cirka 6 miljoner kronor. Kostnaden för 2023 uppgår till cirka 104 miljoner kronor att jämföra mot det statsbidrag regionen fått för förskrivna läkemedel som uppgår till cirka 97 miljoner för samma period.

I förhållande till budget saknas även läkemedelsrabatter för rekvisitions-läkemedel som inte fakturerats, cirka 6 miljoner kronor.

Övriga kostnader

I övrigt ser vi stora kostnadsökningar för lab-prover. Inom primärvårdens vårdcentraler är ökningen nästan 50 procent jämfört mot samma period 2022. Det finns en uppgång i antal vårdkontakter men inte i samma utsträckning. Ökning för labprover finns även inom den somatiska vården och framförallt medicin. Fortsatt analys kring detta görs.

Övriga avvikelser är mindre.

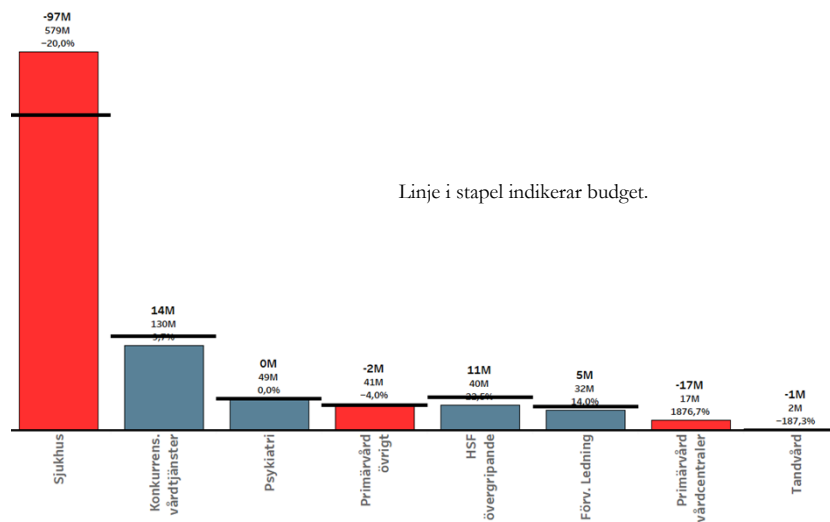
Verksamhetsområden

Det är som tidigare beskrivits framförallt verksamheterna inom sjukhuset och vårdcentralerna som avviker negativt mot budget. I båda fallen är det företrädesvis höga kostnader för bemanning, såväl för egen personal som inhyrd som skapar avvikelser. För verksamheter inom sjukhuset finns dessutom negativt avvikelser mot budget för utomlänsvård, läkemedel (exkl. rabatt) samt analyser som är lite högre, totalt cirka 19 miljoner kronor och utöver detta en del andra mindre avvikelser. Likt beskrivet ovan har primärvården vårdcentraler även en hög kostnadsnivå för till exempel labprover som påverkar utfallet.

Tandvården största avvikelser är lägre intäkter då det är brist på tandläkare vilket även gör att personalkostnader blir lägre och därmed minskar den ekonomiska effekten. Framåt är bedömningen att vakanser kommer kunna täckas från hösten vilket kommer innebära högre intäkter för tandvården.

Konkurrensutsatta vårdtjänster har ett resultat bättre än budget som likt tidigare beskrivet beror på avsaknad av en månads fakturor för privata vårdcentraler och helikopter.

Positivt utfall för förvaltningsledning och HSF-övergripande är effekten av mer budgetteknisk karaktär och därmed förväntad.

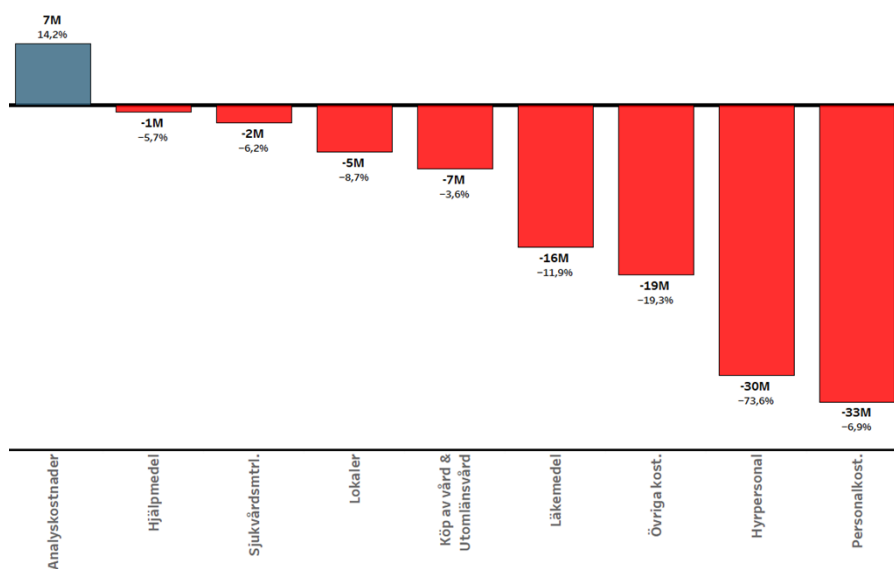
Linje i stapel indikerar budget.

Kostnadsutveckling jämfört med samma period 2022

Den största ökningen finns för kostnad för bemanning, både i form av egen personal såväl som inhyrd personal. Den egna personalen ökar med nästan 7 procent i kostnader och inhyrd personal ökar med 74 procent i förhållande till 2022. Kostnadsökningen för egen personal består till viss del av lönerrevision men merparten är effekten av fler anställda i organisationen. Jämfört mot maj 2022 är det 46 fler anställda inom hälso- och sjukvården. Merparten av ökningarna för såväl inhyrd personal som egen personal finns vid sjukhusets olika verksamheter och vårdcentralerna.

Pandemins effekt är även den tydlig genom att förvaltningen inte längre har provtagning för PCR-tester vilket medför att analyskostnader avviker genom lägre kostnader än föregående år.

Bild nedan beskriver förändring av kostnader i förhållande till samma period 2022.

Kostnads- och intäktsutveckling, jan-maj, konto, historik

		2020	2021	2022	2023		
		Utfall	Utfall	Utfall	Utfall	Jmf bdg.	Jmf. bdg, %
Intäkt	Intäkter/bidrag	-188,9	-257,5	-336,2	-302,9	3,6	1,2%
	Total	-188,9	-257,5	-336,2	-302,9	3,6	1,2%
Kostnad	Personalkost.	420,3	456,7	473,7	506,3	-5,5	-1,1%
	Hyrpersonal	28,9	25,9	40,4	70,0	-60,0	-597,6%
	Köp av vård & Uto	181,3	188,1	196,0	203,0	9,3	4,4%
	Läkemedel	106,5	105,3	131,0	146,5	-16,4	-12,6%
	Analyskostnader	30,7	54,8	47,4	40,7	-7,6	-22,8%
	Hjälpmedel	12,6	12,0	13,1	13,9	-1,7	-14,1%
	Sjukvårdsmtrl.	24,3	31,0	31,1	33,0	-5,7	-20,7%
	Lokaler	51,5	56,4	59,1	64,2	-3,2	-5,3%
	Övriga kost.	88,4	88,6	96,3	114,9	1,0	0,9%
	Total	944,5	1 018,7	1 088,1	1 192,6	-89,7	-8,1%
Summa		755,6	761,2	751,9	889,7	-86,1	-10,7%

Kostnads- och intäktsutveckling, jan-maj, organisation, historik

		2020	2021	2022	2023		
		Utfall	Utfall	Utfall	Utfall	Jmf bdg.	Jmf. bdg. %
Förv. Ledning	Intäkt	-1,0	0,2	-3,9	-1,0	-0,1	-6,9%
	Kostnad	21,8	24,2	26,7	33,1	5,4	13,9%
	Total	20,8	24,4	22,8	32,1	5,3	14,1%
HSF övergripande	Intäkt	-63,4	-99,9	-162,5	-137,0	-4,8	-3,4%
	Kostnad	150,5	170,8	181,0	176,5	16,3	8,5%
	Total	87,1	70,9	18,5	39,5	11,5	22,5%
Konkurrens. vårdtjänster	Intäkt	-6,1	-10,3	-13,2	-12,7	-0,9	-6,5%
	Kostnad	118,3	125,1	136,4	142,8	14,9	9,5%
	Total	112,1	114,8	123,2	130,1	14,0	9,7%
Sjukhus	Intäkt	-35,1	-45,0	-49,5	-57,9	9,8	20,5%
	Kostnad	481,6	506,8	551,9	636,6	-106,5	-20,1%
	Total	446,5	461,9	502,4	578,7	-96,6	-20,0%
Primärvård	Intäkt	-9,4	-19,4	-19,5	-3,5	1,6	87,1%
	Kostnad	49,4	57,0	52,8	44,9	-3,2	-7,7%
	Total	40,0	37,6	33,4	41,4	-1,6	-4,0%
Vårdcentraler	Intäkt	-47,4	-52,5	-57,8	-60,0	-0,7	-1,2%
	Kostnad	51,2	60,7	63,0	76,6	-16,7	-27,9%
	Total	3,8	8,2	5,2	16,5	-17,5	1876,3%
Psykiatri	Intäkt	-0,3	-1,4	-1,2	-1,5	0,6	61,9%
	Kostnad	43,0	43,7	45,9	51,0	-0,6	-1,2%
	Total	42,7	42,3	44,7	49,5	0,0	0,0%
Tandvård	Intäkt	-26,1	-29,2	-28,6	-29,2	-1,9	-6,1%
	Kostnad	28,7	30,4	30,4	31,0	0,7	2,3%
	Total	2,6	1,2	1,8	1,8	-1,2	-186,9%
Summa		755,6	761,2	751,9	889,7	-86,1	-10,7%

Bedömning

Kostnadsläget är fortsatt högt i förhållande till budget där den huvudsakliga orsaken är höga kostnader för bemanning i form av såväl anställda som

hyrpersonal. Förutom bemanningen finns andra faktorer som påverkar de höga kostnaderna som tex. inflation vilket är svårare att påverka.

Resultatet är inte helt rättvisande i förhållande till budget då vissa intäkter och kostnader saknas, det vill säga i enlighet med vad som beskrivits i denna tjänsteskrivelse.

Förvaltningen jobbar vidare med åtgärder som ska bidra till ett minskat behov av inhyrd personal samt ett flertal andra åtgärder som ska stärka ekonomin för att vända trenden och minska prognosticerat underskott.

Hälsa- och sjukvården på Gotland har likt övriga regioner ett mycket ansträngt läge för att klara den ekonomiska utmaningen med kraftigt ökade kostnader.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse hälsa- och sjukvårdsförvaltningen daterad 2023-06-10

Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen

Marie Loob
Hälsa- och sjukvårdsdirektör